2026
септември/
октомври
брой 5

ПЪРВА АТОМНА

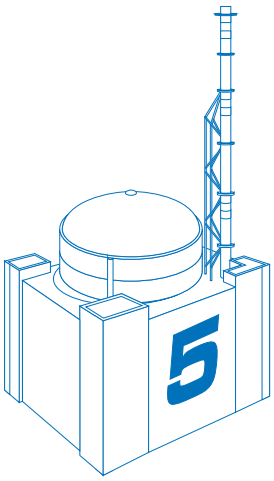
АКЦЕНТ
Подновена е лицензията за специализирано обучение

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ
Специалистите от сектор „Оборудване I контур”

ПОСЕЩЕНИЯ
Стотици посетители в Деня на отворени врати

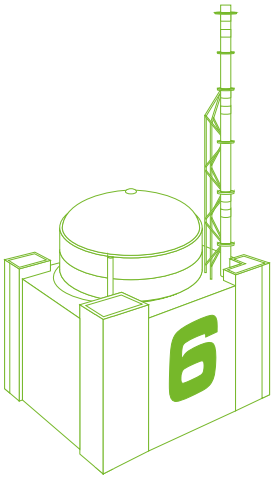

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО

СЕПТЕМВРИ
6750190 08 kWh

ОКТОМВРИ
6936850 08 kWh

СЕПТЕМВРИ
706789584 kWh

ОКТОМВРИ*
170559504 kWh

СЕПТЕМВРИ Общо
13818085 92 kWh

ОКТОМВРИ Общо
86424451 2 kWh

**Блок 6 – в планов годишен ремонт от 8 октомври.*

СЪДЪРЖАНИЕ

02 АКЦЕНТИ

Подновена е лицензията за специализирано обучение

Уестингхаус чества 60 години на завода във Вестерос

04 НА ФОКУС

Генерална конференция на МААЕ

Културата на непрекъснато усъвършенстване – основен приоритет за WANO

06 ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Специалистите, които се грижат за оборудването на първи контур

09 ДОБРА ПРАКТИКА

Поддържаме високо ниво на аварийната готовност

10 ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Към бъдещите професионалисти

Ученици начело на АЕЦ „Козлодуй” за един ден

Трето издание на Училище по ядрено регулиране

15 ФОРУМИ

Международна школа по ядрена физика, неутронна физика и приложения

Българското ядрено дружество с редовен форум

17 ПАРТНЬОРСТВО

Среща на експертите по комуникации от WANO

XIV Международен младежки ядрен конгрес

Участие в партньорска проверка на WANO

20 ПОСЕЩЕНИЯ

Стотици граждани посетиха АЕЦ „Козлодуй” в Деня на отворени врати

24 СПОРТ

Завоювахме комплексната купа от спартакиадата в Албена

ПОДНОВЕНА Е ЛИЦЕНЗИЯТА ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ

АТОМНАТА ЦЕНТРАЛА Е ЕДИНСТВЕНАТА БЪЛГАРСКА ОРГАНИЗАЦИЯ, ПРИТЕЖАВАЩА ТАКЪВ ТИП ЛИЦЕНЗИЯ

От 5 октомври 2026 г. е в сила подновената лицензия на АЕЦ „Козлодуй" за специализирано обучение и издаване на удостоверения за правоспособност за дейности в ядрени съоръжения и в съоръжения, използващи източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ). Документът, издаден от Агенцията за ядрено регулиране на 28 септември, е с валидност до 2031 година – петгодишният срок е максималният, предвиден в българската нормативна уредба. Подновяването позволява на Дружеството да изпълнява политиката си по управление на човешките ресурси; да гарантира непрекъснато обучение с цел поддържане на достатъчен брой квалифициран и правоспособен персонал, като прилага систематичния подход и управлението на знанията; да планира и изпълнява необходимите мерки за повишаване на ефективността на специализираното обучение в съответствие с актуалните национални и международни изисквания; да осигурява нужното ниво на подготовка на специалисти от други организации, ангажирани с дейности в ядрени съоръжения и съоръжения, използващи ИЙЛ.

Специализираното обучение и издаването на удостоверения за правоспособност се осъществява от Учебно-тренировъчния център, който разполага с необходимата материално-техническа база за провеждане на теоретично, практическо и симулаторно обучение и с отлично подготвен екип от инструктори и преподаватели.

Оперативният персонал, изпълняващ функции, свързани с осигуряването и контрола на ядрената безопасност, се обучава на Пълномащабния симулатор за блокове с реактори тип ВВЕР-1000. Ежегодно над 130 оператори на блочен щит за управление провеждат 10-дневни поддържащи занятия на високотехнологичното съоръжение, а подготвящите се за придобиване на удостоверения за правоспособност преминават първоначално обучение по индивидуални учебни програми. В рамките на срока на предходната лицензия, след успешно проведени изпити пред квалификационна изпитна комисия на АЕЦ „Козлодуй", са издадени 289 удостоверения за правоспособност, от които 174 са за работа в ядрени съоръжения, а 115 – за извършване на дейности с ИЙЛ.

УЕСТИНГХАУС ЧЕСТВА 60 ГОДИНИ НА ЗАВОДА ВЪВ ВЕСТЕРОС

През месец октомври 2026 г. „Уестингхаус Електрик Швеция" отбеляза 60-ата годишнина на завода за ядрено гориво във Вестерос – град, разположен на около 100 км от столицата Стокхолм. По този повод Драгомир Димитров – председател на Съвета на директорите на „АЕЦ Козлодуй" ЕАД, от името на атомната електроцентрала поднесе почетен плакет на Азиз Даг – управляващ директор на шведската ядрена компания. Приветствие към партньорската организация отправи и Иван Андреев – изпълнителен директор на Дружеството.

Договорът за доставка на ядрено гориво тип RWFA, произведено във Вестерос, беше сключен между АЕЦ „Козлодуй" и „Уестингхаус Електрик Швеция" през декември 2022 г. в изпълнение на програмата на централата за диверсификация на доставките на ядрено гориво, изготвена в съответствие с Европейската стратегия за енергийна сигурност. Успешната реализация на процеса на поетапен преход на пети блок към алтернативно ядрено гориво, който стартира през пролетта на 2024 г. и продължи при ремонтните кампании през 2025 и 2026 г., прави България първата държава в Европейския съюз, постигнала диверсификация на горивото за реактор тип ВВЕР-1000. Това бе отчетено като област за добро изпълнение в заключенията на доклада от Десетия преглед на националните доклади на страните по Конвенцията за ядрена безопасност, проведен през април 2026 г. във Виена.

ГЕНЕРАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА МААЕ

За 70-и път се състоя редовната сесия на Генералната конференция – най-мащабното годишно събитие на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ). От 14 до 18 септември австрийската столица Виена събра над 3200 представители на 160 държави, членуващи в МААЕ, както и 400 експерти от международни институции и неправителствени организации от цял свят.

Българската страна, като една от 55-те държави учредителки на МААЕ, традиционно се включи в събитието с официална делегация, водена от председателя на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) Цанко Бачийски. Сред националните ни представители бяха също Любомира Ганчева – заместник-министър на енергетиката, Иван Андреев – изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй" ЕАД, Елизабет Цветанова – заместник-председател на АЯР, Александър Михайлов, изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности" ЕАД, представители на атомната централа, Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци", Министерството на външните работи, Постоянното представителство на Република България при ООН, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и други международни организации, базирани във Виена.

За все по-приобщаваща работна среда

Постоянното представителство на България във Виена бе организатор на сесията „Десетилетия на сътрудничество и споделен ангажимент към приобщаването", посветена на участието на жените в атомната промишленост. Целта на събитието бе да се подчертае дългогодишното сътрудничество между Европейския съюз, Агенцията за ядрена енергия към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и секцията „Жените в ядрената индустрия WiN – МААЕ", както и да се обсъдят политики за укрепване на равенството в целия ядрен сектор.

Българските представители запознаха колегите си с националните постижения в това отношение, като споделиха над 50-годишните традиции за присъствие на жени на всички нива в атомния бранш, включително на отговорни оперативни и ръководни длъжности. Представен бе кариерният път на редица дами, неделима част от професионалната общност на българските ядрени енергетици, като специално внимание бе отделено на Татяна Станева, работила като дежурен инженер на смяна (главен дежурен АЕЦ) в АЕЦ „Козлодуй", която е първата жена в Европа на подобна позиция, както и на дамите, допринасящи и днес с експертизата си за успехите на отрасъла. В панела като представител на бъдещите лидери се включи Симона Митева. Тя сподели как протича процесът, през който преминава, за да достигне днешната си позиция на инженер по управление на реактора в АЕЦ „Козлодуй" – от студентската скамейка, когато през 2018 г. се присъединява към стипендиантската програма на централата, през участието си в първата програма „Лиза Майтнер" на МААЕ през 2023 г. до продължаващата и понастоящем подготовка за придобиване на удостоверение за правоспособност, протичаща по индивидуална учебна програма. Симона е една от многото жени професионалисти в АЕЦ „Козлодуй" – през 2026 г. относителният им дял е 32%, като 25% от ръководните позиции в Дружеството се заемат от представителки на нежния пол.

Изявлението на Цанко Бачийски, отправено от името на Република България, **акцентира на националната позиция за ролята на ядрената безопасност и сигурност като основен фактор за развитие на отрасъла** и на ангажимента на България към стриктното прилагане на международно признатите стандарти при експлоатацията на 5 и 6 блок на АЕЦ „Козлодуй". Той представи и плановете за надграждане на ядрената инфраструктура на страната с нови мощности, както и интереса към иновативни технологии, включително малките модулни реактори. От своя страна Любомира Ганчева посочи, че **България притежава над половин век опит в ядрената енергетика и има ясна визия за нейното развитие,** ето защо държавата се стреми да участва на най-високо ниво в обсъждането на перспективите и вземането на решения за сектора, имащ ключова роля за енергийната сигурност, конкурентоспособността и устойчивостта на икономиката и енергетиката на бъдещето.

Наред с общите дискусии в рамките на Генералната конференция се проведоха 122 съпътстващи събития. Водещ сред тях беше двудневният научен форум, който тази година бе под надслова „Лъчи на надеждата" и бе посветен на приноса на ядрената наука и технологии в борбата с раковите заболявания. Отбелязана бе и първата годишнина на посетителския център на МААЕ в Зайберсдорф, Австрия, под мотото „Бъдещето на ядрената сфера: да вдъхновим следващото поколение".

КУЛТУРАТА НА НЕПРЕКЪСНАТО УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ – ОСНОВЕН ПРИОРИТЕТ ЗА WANO

От 28 до 30 септември 2026 г. в Токио се проведе 18-ата Генерална среща (BGM 2026) на Световната асоциация на ядрените оператори (WANO). Форумът, който се организира на всеки две години, е едно от най-значимите събития в ядрената индустрия. През тази година в срещата на високо равнище участие взеха над 400 делегати от 38 държави. Те имаха за задача да споделят знания и експлоатационен опит, както и да отбележат успехите на сектора, да предложат решения за справяне с общите предизвикателства и да очертаят посоките за бъдещото развитие на ядрената енергетика. АЕЦ „Козлодуй" беше представена от Дариуш Новак, директор „Безопасност и качество".

Основният акцент на събранието бе поставен върху насърчаване на културата на непрекъснато усъвършенстване. Това бе подчертано и в словото на д-р Наоки Чигуса – главен изпълнителен директор на WANO. „Ядрената индустрия продължава да постига високи резултати в областта на безопасността, но поддържането на отлично ниво изисква непрестанно да подобряваме дейностите. Тази конференция демонстрира силата на колективния ангажимент към учене, сътрудничество и съвършенство. Сега нашият фокус е да гарантираме, че непрекъснатото усъвършенстване не е просто инициатива, а дълбоко вкоренена нагласа, която стои в основата на всяко решение и на всяко ниво в ядрената индустрия", заяви д-р Чигуса.

В рамките на форума бяха обсъдени и възможностите на цифровите технологии и изкуствения интелект за усъвършенстване на експлоатационните дейности. Сред дискутираните теми бяха също така глобалните резултати на ядрената индустрия и напредъкът по заложените цели до 2030 г., стратегиите за управление на рисковете, свързани с международните вериги на доставки, климатичните предизвикателства, продължаването на срока на експлоатация на съществуващите мощности, както и рисковете, свързани с устойчивото управление на човешките ресурси. Специално внимание беше отделено на навлизането на малките модулни реактори и други нови технологии, които променят ядрения сектор.

За участниците в BGM 2026 беше организирано техническо посещение в АЕЦ „Фукушима Даичи", в което се включи и Даруиш Новак. Той взе участие също така в провелото се в Токио общо събрание на Московския център на WANO и в съвещанието на Управителния съвет на организацията.

В РУБРИКАТА НА ТОЗИ БРОЙ РАЗКАЗВАМЕ ЗА

СПЕЦИАЛИСТИТЕ, КОИТО СЕ ГРИЖАТ ЗА ОБОРУДВАНЕТО НА ПЪРВИ КОНТУР

В работата на една атомна централа има дейности, които рядко попадат във фокуса на общественото внимание, но имат съществено значение за надеждната и безопасна експлоатация на енергоблоковете. Сред тях е поддържането на оборудването на първи контур – сложен комплекс от множество съоръжения, чието техническо състояние и работоспособност са пряко свързани с функционирането на реакторната установка.

В АЕЦ „Козлодуй" тази отговорност е поверена на специалистите от сектор „Оборудване I контур" към направление „Ремонт". Тяхната дейност е насочена към техническото обслужване и ремонта на съоръженията от първи контур на 5 и 6 блок. Изпълнението на поверените им задачи изисква специализирани знания, прецизност и стриктно спазване на технологичните процедури, както и на параметрите, заложени от производителя на съответното оборудване.

Дейността на сектора е организирана в три групи с различен обхват на работа. Това са:

- „Основно оборудване";
- „Въртящи механизми";
- „Спомагателно оборудване".

Всички дейности и операции, извършвани от трите групи на сектор „Оборудване I контур", са съществена част от цялостния процес по поддържане на техническата изправност на съоръженията на 5 и 6 блок.

ВИСОКИ ИЗИСКВАНИЯ, ВИСОКА ОТГОВОРНОСТ

Група „Основно оборудване" извършва дейности по реактора и вътрешнокорпусните устройства (ВКУ), горния блок и неговите възли, компенсатора на налягането, парогенераторите и други съоръжения. Обхватът на работа включва и поддръжка на хидроакумулаторите на системата за аварийно охлаждане на активната зона, високотемпературните механични филтри за очистка на топлоносителя на първи контур, както и оборудване, свързано с технологичните операции в Контролираната зона. Сред отговорните дейности на тази група са разглобяването на

реактора и изваждането на ВКУ, операциите по време на презареждането на активната зона, безразрушителният металоконтрол и дефектовката – процес, при който се установява работоспособността на детайлите и се определя кога е необходимо да бъдат ремонтирани или подменени с нови. Всяка една от изброените дейности, свързани с ремонтните работи, се извършва от група „Основно оборудване" с висока точност, стриктна последователност при изпълнението, внимателна оценка на състоянието на отделните компоненти, както и постоянен контрол на всички етапи. Специфична и изключително важна фаза е обслужването на полярния кран и презареждащата машина в херметичния обем на 5 и 6 блок. Тези съоръжения участват в транспортно-технологичните операции при презареждането на реактора, което поставя още по-големи изисквания към техническото им състояние.

ВНИМАНИЕ КЪМ ВСЕКИ ДЕТАЙЛ

Втората група – „Въртящи механизми", отговаря за ремонта на главните циркулационни помпи и на други помпени агрегати, разположени в Контролираната зона и свързани със системите за безопасност и системите, имащи отношение към безопасността. Главните циркулационни помпи осигуряват движението на топлоносителя през първи контур и отвеждането на генерираната от реактора топлина към парогенераторите и чрез тях към втори контур (неядрената част на атомната централа). Тук от съществено значение при ремонтните дейности е задълбоченото познаване на конструкцията и принципа на работа на всички съоръжения, както и прецизното изпълнение на различните операции. Основните операции, извършвани от звеното, включват разглобяване и проверка на отделните възли и детайли с оценка на техническото им състояние. След ремонта се изпълняват всички предвидени проверки и изпитвания, а при сглобяването особено значение имат правилното позициониране на елементите на различните системи. Натрупаният в годините на експлоатация и поддръжка на съоръженията професионален опит безспорно има значително практическо измерение. Познаването на оборудването позволява на специалистите да оценяват резултатите от проверките, да установяват отклонения и да изпълняват необходимите действия в съответствие с технологичната документация.

НАДЕЖДНОСТ, ДОКАЗАНА ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

Група „Спомагателно оборудване" извършва ремонт на спирателни, регулиращи, обратни и предпазни специални арматури, които са част от първи контур, от системите за безопасност и тези, свързани с безопасността. При ремонтните работи се проверяват състоянието на основните детайли от поверените на групата съоръжения, уплътнителните повърхности и механизмите, които осигуряват правилното функциониране на арматурата. Характерът на дейностите зависи от конструкцията и предназначението на конкретните агрегати. След приключване на ремонта се извършват необходимите изпитвания за якост, плътност и функционална работоспособност. Те са част от проверката на качеството на изпълнените операции и дават основание да се оцени готовността на оборудването за последваща експлоатация.

КООРДИНАЦИЯ НА ВСИЧКИ НИВА ПРИ ПЛАНИРАНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНОВИТЕ ГОДИШНИ РЕМОНТИ

Особено интензивна е работата на сектора по време на плановите годишни ремонти (ПГР) на 5 и 6 блок. В този период се изпълнява комплекс от предварително планирани дейности, съобразени с техническото състояние на оборудването и с утвърдените ремонтни графици. Подготовката, осигуряването на необходимите ресурси – квалифициран персонал, резервни части и оборудване, както и координацията между участващите звена, са неизменна част от организацията за качествено изпълнение на всички мероприятия, планирани в ПГР. Наред със самия ремонт значение имат контролът на извършваните дейности, предвидените изпитвания и възстановяването на технологичната конфигурация отпреди пуска на съответния енергоблок. В този сложен процес изпълняваните от отделните групи операции не могат да се разглеждат отделно или изолирано. Реализирането им е свързано с последователността, определена в технологичните регламенти, и с работата на други специализирани екипи. Затова освен техническите компетентности много важни са добрата организация и ясното взаимодействие между всички участници в ремонта.

ЗАД ТЕХНИЧЕСКАТА НАДЕЖДНОСТ И БЕЗУПРЕЧНАТА РАБОТА НА СЪОРЪЖЕНИЯТА СТОЯТ ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНИ СПЕЦИАЛИСТИ

Зад безопасната и надеждна работа на всички съоръжения, зад сложните ремонтни дейности стоят специалисти с отлична професионална подготовка, висока мотивация и отговорност. От тях се изисква познаване на оборудването, умения за работа с техническа документация и последователно прилагане на установените процедури. Натрупаният практически опит има особена добавена стойност при обслужването на сложното оборудване, чиито конструктивни особености и експлоатационно поведение трябва да бъдат добре познати. Този опит се прилага при ежедневните задачи и при подготовката за плановите ремонти, когато се съчетават различни дейности и компетентности.

В ядрената енергетика надеждността не се определя от един компонент или от едно успешно изпълнено действие. Тя е положителният резултат от сбора на техническите решения, качеството на ремонта, контрола и отговорността на хората, които извършват тези дейности. Работата на сектор „Оборудване I контур” е част от тази система. Чрез ремонта и поддържането на съоръженията специалистите участват в осигуряването на техническата им изправност и допринасят за дългосрочната им експлоатация. Това е ежедневна отговорност, която остава до голяма степен зад кулисите, но е ключова за надеждната и безопасна работа на АЕЦ „Козлодуй”.

ПОДДЪРЖАМЕ ВИСОКО НИВО НА АВАРИЙНАТА ГОТОВНОСТ

Гарантирането на висока степен на аварийна готовност на екипа на АЕЦ „Козлодуй” е важен елемент от осигуряването на безопасната експлоатация на ядрените съоръжения. С цел повишаване на квалификацията и запознаване с актуалните изменения в българското законодателство и международните стандарти, работещите в атомната централа периодично преминават обучения по теми, свързани с аварийното планиране.

Персоналът, имащ отговорности по аварийния план на Дружеството, редовно участва в учения за проверка и опресняване на знанията по отношение на установените процедури. През юли, август и септември 2026 г. бяха организирани пет противопожарни тренировки, в които се включиха оператори от направление „Експлоатация”, специалисти от отдел „Медицинско обслужване и медицински надзор” и др. През октомври се проведе и общо учение, в рамките на което беше проверена и оценена актуалността на плановете за защита в АЕЦ „Козлодуй”. Във всички практически насочени занятия участие взеха различни регионални и национални структури към Министерството на вътрешните работи.

Атомната централа продължи и една от добрите си практики за активно взаимодействие с местната общност в тази област. От 19 до 28 октомври в учебни заведения в община Мизия бяха изнесени серия лекции, които представиха пред деца от всички образователни етапи и техни преподаватели правилата за действие при извънредни ситуации и мерките за поддържане на безопасността на АЕЦ „Козлодуй”.

КЪМ БЪДЕЩИТЕ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ

През септември и октомври АЕЦ „Козлодуй" – един от най-значимите работодатели в страната, активно се включи в редица прояви за кариерно ориентиране. Участието в подобни събития е част от политиката на Дружеството да представя възможностите за реализация и кариерно развитие в сферата на ядрената енергетика.

На 29 септември в Дома на енергетика се проведе втората за годината **трудова борса, организирана от Дирекция „Бюро по труда" – Козлодуй.** В инициативата се включи и атомната централа – компания с ясно изразена отговорност към местната общност, с ангажимент към съхраняването на човешкия потенциал и създаването на перспективи пред младите хора.

В продължение на тази политика експерти от атомната централа бяха сред активните участници в **деветото издание на Панорама на образованието** в град Козлодуй. Събитието се проведе на 7 октомври в Информационния център на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци" и беше насочено към ученици от региона. Младежите научиха повече за стипендиантската програма на централата за гимназисти от местни училища.

На 6 октомври Явор Йорданов – ръководител-направление „Експлоатация", Диана Стоянова-Иванова – инженер старши по управление на реактора, и Невена Величкова – ръководител-сектор „Планиране на персонала", се срещнаха с бъдещи инженери на **20-ото издание на „Дни на кариерата" в Технически университет – София.** Ползотворно бе и участието на Дружеството във форума **„Есенен ден на кариерата", проведен във Физическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски"** на 22 октомври. На щанда на компанията със студентите разговаряха Юлиян Хърлечанов – главен технолог „Експлоатация", и Венко Стоев – главен експерт „Планиране на персонала".

По време на двете университетски събития експертите от АЕЦ „Козлодуй" представиха възможностите за професионална реализация и развитие в предприятието и енергийния сектор на страната пред стотици студенти от две от водещите български висши учебни заведения. Подробно бяха изложени условията за включване в предлаганите от компанията програми за подкрепа на следващото поколение специалисти – платените летни стажове и стипендиантската програма на атомната централа.

УЧЕНИЦИ НАЧЕЛО НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” ЗА ЕДИН ДЕН

С дългогодишното си участие в проявата „Мениджър за един ден” АЕЦ „Козлодуй” устойчиво подкрепя ранното кариерно ориентиране още в гимназиален етап и допринася за засилване на връзката между образованието и бизнеса, като дава възможност на младите хора да планират бъдещото си развитие, откривайки в ядрения сектор реална перспектива за изграждане на кариера.

Ръководен екип, съставен от 8 гимназисти, оглави АЕЦ „Козлодуй” на 22 октомври в рамките на инициативата „Мениджър за един ден”, организирана от Джуниър Ачийвмънт България.

В този ден най-високите управленски позиции в атомната електроцентрала бяха поверени на ученици от Профилирана природо-математическа гимназия „Академик Иван Ценов” – Враца, и от козлодуйските средни училища „Св.св. Кирил и Методий” и „Христо Ботев”. Те влязоха в ролята на изпълнителния директор, на заместник изпълнителните директори и на директорите „Безопасност и качество”, „Производство”, „Правна и търговска дейност”, „Икономика и финанси” и „Управление на проекти”.

Младежите се запознаха отблизо с това как се ръководи най-голямата електропроизводствена компания в България, какви качества са необходими за мениджърските позиции в централата и какви са ежедневните отговорности на хората, които ги заемат. Работната програма на младите ръководители включваше и тренинг за развиване на лидерските умения, както и презентация за възможностите за кариерно развитие в областта на ядрената енергетика. За тях беше организиран обход на площадката, по време на който посетиха Пълномащабния симулатор на блокове с реактори тип ВВЕР-1000, машинната зала и блочния щит за управление на 5 блок. Голям интерес сред учениците предизвика обиколката на Бреговата помпена станция, където се запознаха с работата на това ключово за надеждната експлоатация на ядрените мощности съоръжение. В края на деня, по време на заключителната среща, изпълнителният директор на централата Иван Андреев връчи на младежите сертификати за участието им в „Мениджър за един ден” 2026 и изрази надежда след няколко години да ги види като колеги в Дружеството.

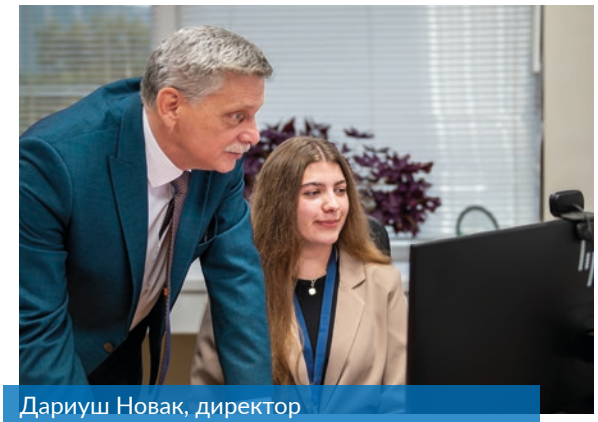
Иван Андреев, изпълнителен директор, и Илиян Илиев, СУ „Св.св. Кирил и Методий”

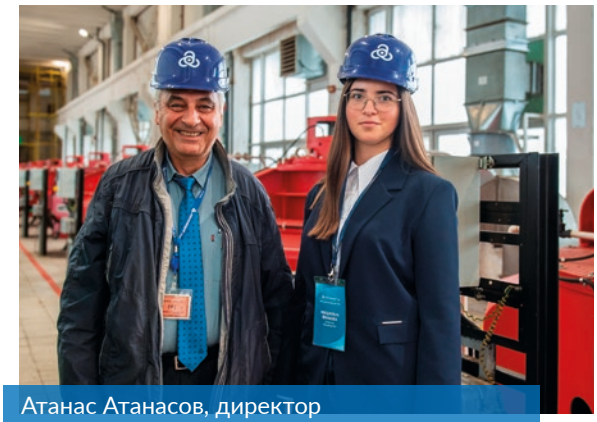
Андрей Красночаров, заместник изпълнителен директор, и Елена Димитрова, СУ „Св.св. Кирил и Методий”

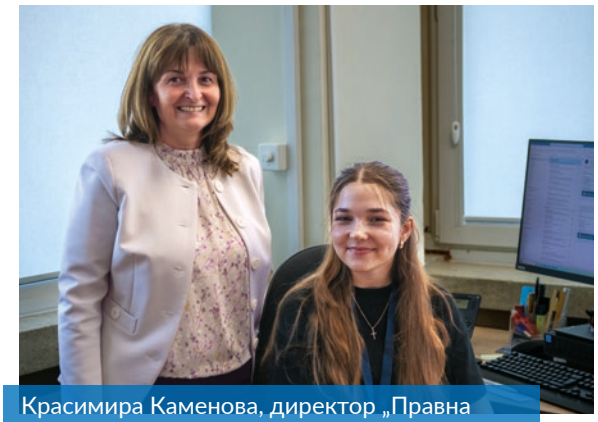
Славян Лачев, заместник изпълнителен директор, и Никола Дебърски, ППМГ „Академик Иван Ценов”

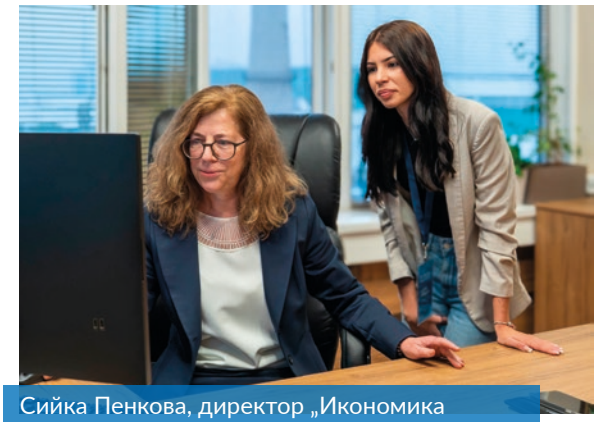
Дариуш Новак, директор „Безопасност и качество”, и Ивена Дишева, СУ „Св.св. Кирил и Методий”

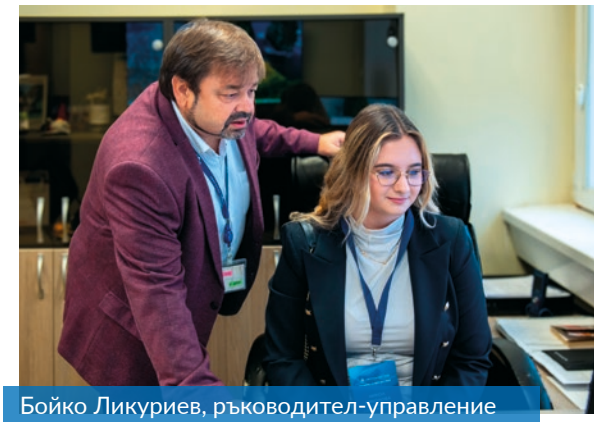
Атанас Атанасов, директор „Производство”, и Магдалена Филкова, СУ „Св.св. Кирил и Методий”

Красимира Каменова, директор „Правна и търговска дейност”, и Анна Николова, СУ „Св.св. Кирил и Методий”

Сийка Пенкова, директор „Икономика и финанси”, и Дария Първанова, СУ „Христо Ботев”

Бойко Ликуриев, ръководител-управление „Развитие на проекти” към дирекция „Управление на проекти”, и Никол Николова, СУ „Св.св. Кирил и Методий”

НОВИ ЗНАНИЯ • СРЕЩИ С ДОКАЗАНИ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ • ВДЪХНОВЕНИЕ ЗА СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ

ПОНЯКОГА БЪДЕЩЕТО ЗАПОЧВА С ЕДНО ПРЕЖИВЯВАНЕ!

Инициативата през погледа на участниците

Дадохме си сметка колко голяма отговорност изисква ежедневната дейност в атомна централа.

Имах шанса да се пренеса в атмосфера на колегиалност и изключителен професионализъм.

Инициативата допринася за надграждане на лидерските и социалните умения, а те са приложими навсякъде.

Много интересно беше да видя как всъщност идеите се превръщат в реалност.

Имахме ползотворен ден, зададохме доста въпроси и се убедихме колко са ангажирани всички.

Впечатляващо беше всичко видяно – подобни преживявания могат да се изпитат само при личен контакт.

ИМЕННО ТАКА СЕ ПАЛИ ИСКРАТА!

ТРЕТО ИЗДАНИЕ НА УЧИЛИЩЕ ПО ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

За трети път се проведе Училище по ядрено регулиране, организирано от Агенцията за ядрено регулиране съвместно със Сдружение „Център за ядрени компетенции Козлодуй". Образователната инициатива е насочена към надграждане на знанията и уменията на студенти, избрали специалности, приложими в областта на атомната енергетика. Чрез лекции, практически примери и срещи с експерти участниците имат възможността да се запознаят с технологичните иновации в сектора. Обучението създава среда за обмен на знания между академичната общност и професионалистите в тази сфера, като насърчава интереса на младите хора към ядрените технологии и тяхното безопасно и отговорно приложение.

Събитието събра от 13 до 15 октомври 2026 г. в Боровец 27 студенти от български висши учебни заведения, а лектори бяха експерти и преподаватели от АЕЦ „Козлодуй", АЯР, „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности" ЕАД, Софийски университет „Св. Климент Охридски", Технически университет – София, Университета на Северна Каролина – САЩ, Института по управление на ядрените знания – Виена, както и представители на други компании от атомната индустрия.

В програмата бяха включени теми, свързани с приложението на съвременните дигитални технологии, машинното обучение и изкуствения интелект в ядрените приложения и ядреното регулиране. Специално внимание беше отделено на ролята на човешкия фактор за гарантиране на сигурността и контрола при внедряването на нови разработки.

Лектор от страна на АЕЦ „Козлодуй" бе Надежда Ранделова, главен експерт „Преподавател производствено обучение" в Учебно-тренировъчния център на Дружеството. В своята презентация тя представи основните дигитални технологии, използвани в процеса на подготовка на персонала – Пълномащабния симулатор за блокове с реактори тип ВВЕР-1000 и уеб базираната платформа за специализирано електронно обучение ESTRA. Акцентирани бяха техните практически приложения и резултатите от използването им, както и върху връзката им с изискванията на Европейския съюз по отношение на използването на изкуствен интелект.

снимка: АЯР

МЕЖДУНАРОДНА ШКОЛА ПО ЯДРЕНА ФИЗИКА, НЕУТРОННА ФИЗИКА И ПРИЛОЖЕНИЯ

Двадесет и четвъртото издание на Международната школа по ядрена физика, неутронна физика и приложения – един от най-престижните и с дългогодишна история български научни форуми, се проведе от 13 до 18 септември в гр. Несебър. Събитието, организирано от Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика към Българската академия на науките, събра учени и експерти от България, Великобритания, Германия, Италия, Китай, Румъния, Франция, Южна Корея и Япония. Сред участниците бяха представители на водещи международни лаборатории, научни институти, регулаторни органи и компании от ядрения сектор. Българската атомна централа бе представена от д-р Сребрин Колев – главен експерт „Реакторно-физични анализи", Цветелина Йорданова – физик в отдел „Ядрено гориво", Петър Христов – контролиращ физик в отдел „Реакторно-физични технологии", и Йордан Иванов – главен експерт „Компютърна техника".

В отделните работни сесии бяха изнесени десетки презентации, обединени в няколко основни тематични направления: ядрена, неутронна и реакторна физика; ядрени технологии; радиационна защита и дозиметрия; експлоатация, безопасност и модернизация на ядрени съоръжения. Д-р Сребрин Колев запозна аудиторията с натрупани през последните две години експлоатационни данни от използването на софтуерните комплекси от неутронно-физични програми, които подпомагат специалистите в АЕЦ „Козлодуй" при анализа и оценката на характеристиките на ядреното гориво и състоянието на активната зона. Представени бяха резултати от работата с тях и съпоставки между отделните изчислителни подходи, както и възможности за усъвършенстване на работата със специализираните програмни продукти с цел по-удобното и ефективно използване на техните функционалности от експертите на централата.

Възобновяването на Международната школа след шестгодишно прекъсване доказва, че България продължава да бъде важен център за обмен на знания в атомния сектор. Форумът предоставя възможност на младите български физици да съпоставят постиженията си с водещите световни тенденции и да създават партньорства, които да подпомагат научните и практическите иновации в ядрената индустрия през следващите десетилетия.

БЪЛГАРСКОТО ЯДРЕНО ДРУЖЕСТВО С РЕДОВЕН ФОРУМ

Ежегодната международна конференция на Българското ядрено дружество (БЯД) на тема „Ядрена енергия за хората” се състоя от 14 до 17 октомври в гр. Кюстендил. Събитието се проведе с подкрепата на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика към Българската академия на науките, Европейското ядрено дружество, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД и Български атомен форум.

Конференцията предостави възможност на български и чуждестранни експерти от атомната индустрия, регулаторните органи и академичната общност да представят резултати от своята дейност, да обсъдят актуални въпроси и да споделят опит в сферата на ядрените технологии и ядрените приложения, както и по политиката за обучение и създаване на кадри като ключов елемент в бъдещото развитие на ядрената енергетика.

В научното събитие се включиха специалисти от различни професионални направления в АЕЦ „Козлодуй”. С доклади и постери в организираните тематични сесии и в последвалите дискусии те запознаха аудиторията с постижения в областта на ядрената безопасност, експлоатацията на съоръженията, метрологичното осигуряване, ядрената физика и химия, управлението на околната среда, планирането на персонала и др.

В сесията, посветена на възможностите за обучение и работа в сферата на ядрената енергетика, гимназисти от града домакин на конференцията получиха подробна информация за потребностите от персонал на атомната централа и условията на труд в АЕЦ „Козлодуй”, както и за възможностите за оказване на подкрепа при обучение по приложими в атомния отрасъл специалности, предлагани в Софийски университет „Св. Климент Охридски” и Технически университет – София.

В рамките на програмата традиционно се състоя и конкурсът „Най-добър доклад на млад автор”, в който години наред стипендианти и стажанти на АЕЦ „Козлодуй” се представят отлично. В това издание на състезанието академичното жури присъди първото място в категорията „Най-добър постер на млад автор” на Стоян Дойнов, ръководител-лаборатория „Контролно-измервателни прибори и химическа водоочистка”, който разгледа системата за ранно известяване на изтощен анионитен филтър.

Активното участие на професионалистите от атомната електроцентрала допринесе за успешното протичане на международния научен форум и потвърди ангажираността на Дружеството към бъдещето на стратегическия за страната ни отрасъл.

СРЕЩА НА ЕКСПЕРТИТЕ ПО КОМУНИКАЦИИ ОТ WANO

Над 50 специалисти от Армения, Беларус, България, Индия, Иран, Китай, Русия и Турция се включиха в годишния регионален форум на експертите, отговорни за комуникациите в ядрени компании, членуващи в Московския център на Световната асоциация на ядрените оператори (WANO – МЦ). Срещата се проведе на 8 и 9 септември 2026 г. в хибриден формат – в гр. Москва, Русия, и онлайн.

При официалното откриване на форума Василий Аксьонов, директор на WANO – Московски център, акцентира на ключовата роля на комуникациите във всяка ядрена компания, която иска да се развива и да поддържа позитивни отношения с всички заинтересовани страни – местните общности, различни институции и неправителствени организации. Сред важните моменти в словото му беше и темата за все по-широкото и бързо навлизане и използване на новите технологии в тази област, както и въпросът за лидерството като значима част от усилията за непрекъснато повишаване на безопасността в ядрения отрасъл. „В тази връзка предстои от страна на WANO – Московски център да бъде публикувана и Актуализираната програма за непрекъснато усъвършенстване, която да подпомага и работата на експертите по комуникации", допълни Василий Аксьонов.

В годишния регионален форум АЕЦ „Козлодуй" беше представена от Валентина Лазарова и Владимир Николов – главни експерти в отдел „Пресцентър", и Евгения Спасова – експерт в същия отдел. В отговор на изпратената от организаторите покана участниците от българската атомна централа представиха една от най-актуалните теми сред дейностите по комуникации на Дружеството за текущата година – „Ниските нива на Дунав и АЕЦ „Козлодуй". Успешни комуникации в контекста на безпрецедентна хидроложка ситуация и непрекъснато нарастващ медиен и обществен интерес". Презентацията, изнесена от Валентина Лазарова и Владимир Николов, запозна аудиторията с развитието на медийния наратив по темата в периода от началото на месец юли до началото на месец септември, основните елементи на избраната комуникационна стратегия, отделните фази в комуникационния процес, силните страни на комуникационния подход и отправените послания в рамките на кампанията. Към екипа на отдел „Пресцентър" по време на форума бяха отправени редица положителни отзиви за избора на тема и нейното изложение, а в последвалата дискусия бяха коментирани въпроси, свързани с организацията на различните комуникационни събития. Силен интерес бе проявен към обществения отзвук спрямо ситуацията и главно към факта, че безопасната работа на АЕЦ „Козлодуй" не е поставена под съмнение дори от критици на централата.

В програмата на двудневната среща бяха включени презентации по теми, насочени към ефективността

„АЕЦ Козлодуй" ЕАД

НИСКИТЕ НИВА НА ДУНАВ И АЕЦ „КОЗЛОДУЙ"

Успешни комуникации в контекста на безпрецедентна хидроложка ситуация и непрекъснато нарастващ медиен и обществен интерес

Валентина Лазарова
Владимир Николов
отдел „Пресцентър"

на стратегиите за външни комуникации, измерването на постигнатите резултати във вътрешните комуникации, антикризисните комуникации, както и проекти, свързани с привличане на младите хора към ядрената индустрия и представяне на перспективите, които дава тя за професионално развитие. Форумът даде и възможност за обмяна на знания, идеи и добри практики, прилагани в различни атомни централи от WANO – МЦ.

XIV МЕЖДУНАРОДЕН МЛАДЕЖКИ ЯДРЕН КОНГРЕС

Френският град Авиньон бе домакин от 4 до 9 октомври на най-мащабното събитие в световен мащаб, насочено към младите специалисти и студенти в атомния сектор – конференцията на Международния младежки ядрен конгрес (IYNC). Форумът се провежда на всеки две години, като през 2026 г. мотото на проявата, организирана съвместно с Асоциацията на младите ядрени енергетици във Франция, бе „Веригата на промяната". Сред многобройните участници бяха и двама представители на АЕЦ „Козлодуй" – Филип Филипов, проверител на средства за измервания

към отдел „Метрологично осигуряване”, и Стоян Дойнов, ръководител-лаборатория „Контролно-измервателни прибори и химическа водоочистка” към цех „Системи за контрол и управление”.

По време на трите пленарни сесии на конференцията бяха разгледани икономическите и климатичните фактори, които преформатират световните енергийни системи, както и инвестиционните инструменти, необходими за подпомагане на тези изменения. Силен фокус бе поставен върху конкретни аспекти с влияние върху бъдещето на отрасъла – необходимостта от изграждане на стабилни вериги на доставки, развитието на работната сила и разработването на подкрепящи политики. Обект на анализ и обсъждане бяха и системните иновации, свързани с регулаторните рамки, механизмите за финансиране, стратегиите за човешките ресурси и подходите за интеграция, включително изграждането на хармонизирана, надеждна и гъвкава инфраструктура за глобалното разширяване на ядрената енергетика.

В програмата на събитието бяха включени технически сесии с няколко направления – реактори с лека вода, ядрена физика, термохидравлика, ядрени и конструкционни материали, ядрени проекти за неенергийни приложения, политически, социални и икономически аспекти на технологиите и др. Проведени бяха и специализирани интерактивни занятия, тренинги и обучения, както и посещение на две от френските атомни централи – АЕЦ „Крюа-Меис” и АЕЦ „Трикастен”, където участниците обстойно разгледаха контролирана зона, басейн за касети с отработено ядрено гориво, машинна зала и др.

УЧАСТИЕ В ПАРТНЬОРСКА ПРОВЕРКА НА WANO

Божидар Рачев, представител на Московския център на Световната асоциация на ядрените оператори на площадката на АЕЦ „Козлодуй”, участва в партньорска проверка на руското държавно предприятие „Атомфлот”. Той се включи в качеството си на заместник-ръководител на екипа на WANO в периода от 9 до 26 септември в град Москва и в град Мурманск, Русия.

Инспекцията извършиха 15 експерти от Армения, Беларус, България, Китай и Русия. В заключителния етап към проверяващите се присъединиха Анатолий Кириченко – първи заместник-директор на Московския център на WANO, като висш представител на организацията, и Кирил Торопов, ръководител-управление „Експлоатация на АЕЦ с несерийни реакторни установки” в АО „Концерн Росенергоатом”, като представител на отрасъла.

В рамките на двуседмичната партньорска проверка екипът на WANO проведе наблюдения на дейности на корабен и пристанищен персонал, преглед на документация и интервюта с ръководители на различни звена. Във фокуса на вниманието бяха теми, свързани с безопасността и качеството на експлоатация на специализираните атомни съоръжения.

СТОТИЦИ ГРАЖДАНИ ПОСЕТИХА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” В ДЕНЯ НА ОТВОРЕНИ ВРАТИ

Денят на отворени врати се провежда повече от 30 години и е част от политиката на Дружеството за открито управление и взаимодействие с обществото. Чрез тази проява, която традиционно се радва на голям интерес, гражданите получават достоверна експертна информация за работата на АЕЦ „Козлодуй”. Сред темите, обект на засилено внимание сред по-младите посетители, са партньорството с училища от региона с дуална форма на обучение, програмите на атомната централа за стипендии и летни стажове за студенти от приоритетни за ядрената енергетика специалности и възможностите за кариерно развитие в този основен за националната икономика отрасъл.

При голям интерес премина Денят на отворени врати в АЕЦ „Козлодуй” на 3 октомври. Инициативата позволи на хора от различни краища на страната и чужбина да се запознаят отблизо с работата на българската атомна електроцентрала. И тази година статистиката потвърди тенденцията значителна част от регистрираните се посетители да са деца и младежи. Най-малкият от тях беше 5-месечният Пламен от с. Хайредин, обл. Враца, а доайен сред гостите бе атомният физик Любомир Минев – на 85 г. от гр. София.

Отправна точка на посещенията беше Информационният център, където експерти от АЕЦ „Козлодуй” представиха дейността на централата чрез беседи, макети и кратки образователни филми. Гостите наблюдаваха демонстрации на противопожарна техника и работата на мобилна лаборатория за мониторинг на околната среда с измерване на показатели в реално време.

Участниците в събитието имаха възможност да разгледат 5 и 6 блок и Пълномащабния симулатор на блокове с реактори тип ВВЕР-1000, където се обучават ядрените оператори. Всички гости получиха изчерпателна информация за технологичните процеси и ежедневната работа на висококвалифицираните специалисти, чиято отговорност е производството на над една трета от електроенергията в страната и гарантиране на енергийната сигурност на България и региона.

За най-малките в Информационния център на АЕЦ „Козлодуй” бяха организирани специални кътове, в които децата можеха да оцветяват графични изображения на атомната централа, да редят пъзели и да се включат в импровизирани анкети. За старанието и знанията си те получиха различни сувенири и много положителни емоции.

ЕТО КАКВО СПОДЕЛИХА ЧАСТ ОТ ПОСЕТИТЕЛИТЕ НА АТОМНАТА ЦЕНТРАЛА

Петя Биркова, 37 г., гр. Русе

Силно съм впечатлена от цялата организация на проявата, от това, че имаме възможност ние като родители да доведем децата си да видят на живо атомната централа и да научат повече за целия процес на производство на електроенергия. Разбрахме колко отговорна е работата тук и какво сериозно обучение преминават специалистите. С много труд, упорство, воля и постоянство те следват мисията си – безопасността на първо място!

Александър Стоянов, 27 г., гр. София

Това, което веднага се вижда в АЕЦ „Козлодуй" от външни хора като мен, е отличната организация дори на най-дребните неща. Всичко е разчетено и регламентирано. Другото, което ме порази, е колко голям всъщност е мащабът на съоръженията. За мен, като човек, който досега не е идвал, беше впечатляващо, че ядрените блокове, които познавам от снимки, видео и макети, са наистина огромни. Със сигурност мога да препоръчам на приятелите си да дойдат на следващ Ден на отворени врати – определено си заслужава, за да се убедят какво ниво на инженерна мисъл е било нужно, за да се изгради централата, а и сега – за да работи и в наши дни безотказно.

Елица Кокова, 19 г., гр. София

Тази година започнах висшето си образование – рентгенов лаборант в Медицински колеж „Йорданка Филаретова" към Медицински университет – София. Не знаех какво да очаквам от Деня на отворени врати, защото досега не съм била в атомната централа, но много ми хареса. Тук беше наистина съвсем различно от местата, където досега съм била. Най-ярко впечатление ми направи командната зала – беше точно като по филмите. Аз определено съм привърженик на ядрената енергия, защото е чиста и сигурна.

Дарина, 11 години, гр. София

Днес ме доведоха родителите на най-добрата ми приятелка, заедно с нейния брат. Исках да дойдем тук, защото един мой съученик много се интересува от атомната централа, идвал е преди две години и ми е разказвал много интересни неща. Имах голямо желание да дойдем и се радвам, че тази година успяхме да я посетим. Много харесвам физиката в училище и мисля, че като порасна, бих искала да работя тук.

Аурора, 10 години, гр. Левски

С моето семейство посетих 6 блок и най-много ме впечатли атомният реактор. Беше много интересно да видя работата на всички хора, които управляват тази система. Благодарим за това страхотно събитие и се надявам догодина да дойдем тук отново.

Любомир Минев, 85 години, гр. София

Завършил съм атомна физика в Софийски университет „Св. Климент Охридски". Наред с научната работа през 90-те години съм бил консултант към АЕЦ „Козлодуй". Аз съм идвал много пъти, но днес съм удивен от организацията на тази хубава проява. Дойдохме с моя внук по негова инициатива, защото той е много любознателен и му беше интересно да види ядрените съоръжения, за които сме си говорили.

Васил Василев, 38 години, гр. София

От дете мечтая да посетя АЕЦ „Козлодуй" и да я разгледам отвътре. Хареса ми абсолютно всичко, но най-много ме впечатли персоналът, който е наистина на високо експертно ниво, всички бяха много усмихнати и приветливи и ни обясниха всичко, което ни интересува. Ще дойдем задължително и на следващия Ден на отворени врати. Желаем успех на централата и дано имаме нови реактори в близко бъдеще!

Александър Йорданов, 17 години, гр. Плевен

За първи път идвам тук, доведе ме интересът ми към ядрената енергетика. Аз бях сред участниците в тазгодишния конкурс на централата за рисунка „АЕЦ – енергия за чиста природа" и дори го спечелих. Радвам се, че сега имам възможността да посетя атомната електроцентрала. И аз, и семейството ми сме силно впечатлени от прекрасното посрещане и отличната организация на днешното събитие. В момента уча софтуерни и хардуерни науки в СУ „Иван Вазов" в гр. Плевен, но смятам висшето ми образование да бъде в сферата на ядрената енергетика.

Ангел Митев, 19 години, гр. Оряхово

Аз съм студент в Технически университет – София в специалност „Топлоенергетика и ядрена енергетика". Идвал съм и преди на Ден на отворени врати, защото ми е интересно и имам амбицията един ден да работя в АЕЦ „Козлодуй". Моят чичо ми даде този стимул още когато бях малък, защото той е инженер и по неговите стъпки върви и сестра ми, която беше стажант и стипендиант на централата и вече работи като контролиращ физик.

НУ 23
НУ 24
НУ 25
НУ 26
НУ 27
НУ 28
НУ 29
НУ 30
НУ 31
7.213

ПЪРВА АТОМНА

ТГ 9

ЗАВОЮВАХМЕ КОМПЛЕКСНАТА КУПА ОТ СПАРТАКИАДАТА В АЛБЕНА

Пореден триумф в двадесет и третото издание на Работническата спартакиада на енергетиците постигнаха състезателите от спортните секции на АЕЦ „Козлодуй”. Тазгодишният форум, организиран от Националната федерация на енергетиците към Конфедерацията на независимите синдикати в България, се проведе от 8 до 12 септември в курортния комплекс „Албена” и събра спортисти от 9 клуба, които премериха сили в 17 дисциплини.

С убедителен актив от 191 точки тимът на атомната централа завоюва комплексната купа. Втори в класирането се нареди „Електроенергиен системен оператор” ЕАД със спечелени 137 точки, а трети – „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД с резултат от 133 точки. Кирил Темелков – заместник-министър на енергетиката, поздрави всички участници за отборния дух и спортсменската игра. „Енергетиката изисква професионализъм, дисциплина и доверие между хората. Спортът също. Именно затова тази спартакиада има значение далеч отвъд самото състезание”, заяви той.

Крайната победа за състезателите от атомната централа бе осигурена от отличните постижения в отборните надпревари:

- 19 първи места – тенис на маса (мъже и жени), шахмат (жени), бридж (жени), тенис на корт (мъже), теглене на въже (мъже), плуване (мъже и жени – отборно), плуване (мъже и жени – щафета), баскетбол (жени), стрелба с въздушна пушка (жени), спортна табла (жени), мини футбол (мъже и жени), плажен волейбол (мъже и жени), петанк (мъже), петанк (смесени)
- 6 втори места – шахмат (мъже), бридж (мъже), тенис на корт (жени), лека атлетика крос (жени), стрелба с въздушна пушка (мъже), петанк (мъже – втори отбор)
- 5 трети места – дартс (мъже), бадминтон (мъже), спортна табла (мъже – втори отбор), петанк (жени), петанк (смесени – втори отбор).

При връчването на шампионската купа на победителите от АЕЦ „Козлодуй” заместник-министър Темелков отправи специално приветствие към ядрените енергетици: „Днес показахте, че добрият екип се познава и по резултатите, и по начина, по който стига до тях”.

При използване на материали
от изданието позоваването на
„ПЪРВА АТОМНА” е задължително!
Броят е приключен на 12.11.2026 г.

Адрес на редакцията:
Информационен център, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД
Козлодуй 3321, e-mail: info@npp.bg
www.kznpp.org

www.kznpp.org

facebook/Kozloduy NPP